

॥ श्रीः ॥
चौखम्बा सुरभारती ग्रन्थमाला

442

ॐ

श्रीमदमरसिंहविरचितः

नामलिङ्गानुशासनं नाम

अमरकोशः

‘अभिनवराजलक्ष्मी’ भाषाटीकाद्वयविराजितः

श्रीगुरुप्रसादशास्त्रिभिर्निर्ध्यातः

संस्कृतटीकाकारः श्रीरघुनन्दनप्रसादशास्त्री

भाषाटीकाकारः आचार्यः श्रीसीतारामशास्त्री

सम्पादकः प्रो० बालशास्त्री

अध्यक्षः, व्याकरणविभागः, संस्कृतविद्याधर्मविज्ञानसंकायः

काशीहिन्दूविश्वविद्यालयः, वाराणसी

चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन
वाराणसी

THE
CHAUKHAMBIA SURBHARATI GRANTHAMALA
442

AMARAKOŚAH NĀMALINGĀNUŚĀSANAM

of

Amarasimha

With 'Abhinavarajalaxmi' Sanskrit & Hindi Commentaries

by

Pt. Guru Prasad Shastri
Shri Raghunandan Prasad Shastri
&

Acharya Shri Sitaram Shastri

Edited by

Prof. Bal Shastri

SVDV Sankaya, Banaras Hindu University, Varanasi

CHAUKHAMBIA SURBHARATI PRAKASHAN
VARANASI

अमरकोशस्थश्लोकसंख्या प्रथमकाण्डेश्लोकादिसंख्या

पृष्ठाङ्काः	वर्गाङ्काः	वर्गनाम	श्लोकसंख्या
१-२७	१	स्वर्गवर्गे	७५
२७-२७	२	व्योमवर्गे	२.५
२८-४०	३	दिग्वर्गे	३५
४०-५३	४	कालवर्गे	३१
५३-५९	५	धीवर्गे	१७
६०-६९	६	शब्दादिवर्गे	२५.५
७०-८३	७	नाट्यवर्गे	३८
८३-८६	८	पातालभोगिवर्गे	११
८७-८८	९	नरकवर्गे	३.५
८८-१०४	१०	वारिवर्गे	४५

एवं सङ्कलने सति-१० वर्गाः, श्लोकाः २८३.५
क्षेपकैश्च सह श्लोकाः ३००

द्वितीयकाण्डेश्लोकादिसंख्या

पृष्ठाङ्काः	वर्गाङ्काः	वर्गनाम	श्लोकाः
१०५-११२	१	भूमिवर्गे	१९
११२-१२०	२	पुरवर्गे	२०
१२०-१२३	३	शैलवर्गे	१०
१२३-१६९	४	वनौषधिवर्गे	१७०
१७०-१८३	५	सिंहादिवर्गे	४३
१८३-२३४	६	मनुष्यवर्गे	१४०
२३५-२५९	७	ब्रह्मवर्गे	५८
२६०-३०५	८	क्षत्रियवर्गे	१२०
३०६-३४८	९	वैश्यवर्गे	१११
३४८-३६५	१०	शूद्रवर्गे	४८

एवं द्वितीयकाण्डे १० वर्गाः, श्लोकाः ७३९

तृतीयकाण्डे श्लोकादिसंख्या

पृष्ठाङ्काः	वर्गाङ्काः	वर्गनाम	श्लोकसंख्या
३६६-४०३	१	विशेष्यनिघ्ने	११२.५
४०३-४२२	२	संकीर्णवर्गे	४२
४२३-५४०	३	नानार्थवर्गे	२६४
५४१-५५६	४	अव्ययवर्गे	२३
५५६-५८८	५	लिङ्गसंग्रहे	४७

एवं सङ्कलनया पञ्चसु वर्गेषु श्लोकाः ४८८.५

सम्पूर्णश्लोकसंख्या १५२७.५

अमरकोशे सङ्गृहीतशब्दसंख्या प्रायः ११०२५

श्रीगणेशाय नमः ।

कविचक्रवर्त्ति-श्रीरघुनन्दनप्रसादशास्त्रि-विरचितया

अभिनवराजलक्ष्म्याऽलङ्कृतः—

अमरकोशः ।

तस्य च—

प्रथमं काण्डम् ।

यस्य ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्यानघां गुणाः ।

सेव्यतामक्षयो धीराः ? स श्रिये चामृताय च ॥ १ ॥

ॐ अथाभिनवराजलक्ष्मीः ॐ

वन्देऽनघसद्वन्धविद्योद्द्योतितदिङ्मुखान् ॥

मरुमण्डलमार्त्तण्डस्रोहिरामाभिधान् गुरून् ॥ १ ॥

यस्येति । हे धीराः=विद्वांसः ! 'कृतिकृण्ट्यभिरूपाधीरा'
इति नाममाला । अक्षयः=अनादिरनन्तः, सः=भगवान् शिवः,
सेव्यताम् । 'भवद्भि'रिति शेषः । स कः ? यस्य—भगावस्य=अन-